

A. SİBEL YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

A. Sibel YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

İstanbul için çözüm bekleyen en büyük sorunlardan biri deprem güvenliği olmayan riskli yapılardır. Ayrıca kentte kamuya ait yapılar, deprem toplanma alanları, acil ulaşım yolları ve altyapıya ilişkin sorunlar da çözüm beklemektedir.

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü verilerine göre; İstanbul'da 1 milyon 200 bin konut bulunmaktadır. 7.5 ve üzeri şiddette olası bir depremde 491 bin binanın hasar alacağı tahmin edilmektedir. Bunların 13 bin 492'sinin çok ağır hasar, 39 bin 325'inin ağır hasar, 136 bin 746'sının orta hasar, 300 bin 963'ünün hafif hasar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Hasar alması beklenen binalarda 6 milyon 250 bin civarında kişinin yaşadığı tahmin edilmektedir. Bunlardan 671 bin 832 kişinin ağır ve çok ağır hasar alması beklenen binalarda ikamet ettiği belirtilmektedir.

İstanbul'da var olan yapı stokunun büyük çoğunluğu, deprem yönetmelikleri dikkate alınarak yapılmamıştır. Çoğu yapılar yeterli düzeyde mühendislik hizmeti alınmadan inşa edilmiştir.

Bu vahim tabloya bakıldığında 17 Ağustos Depreminin üzerinden 25 yıl geçmesine rağmen İstanbul'da maalesef kayda değer hiçbir önlem alınmamıştır.

TBMM'nin İzmir Depremi sonrası kurduğu Araştırma Komisyonunun Temmuz 2021 tarihli raporuna göre, Türkiye'de 10 milyon civarında olan yapı stokunun 6-7 milyon kadarı riskli yapı statüsündedir. Bu riskler ortadan kaldırılmadığı veya azaltılmadığı sürece ülkemiz büyük yıkımlara maruz kalmaya maalesef ki mahkumdur.

Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planına göre 2017 yılına kadar ülkemizdeki yapı stokunun envanterinin çıkartılmalıydı. Ancak, bugüne kadar yapı envanterinin nasıl çıkarılacağı bile belirlenememiştir. Acilen yapı stoku incelenmeli ağır ve çok ağır hasar alması beklenen binalar tespit edilip yenilenme ve güçlendirme yolu ile risklerin azaltılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Olası İstanbul depreminde, kentin Afet Dirençli Kent olabilmesine ilişkin Bakanlığınızca alınan tedbirler, hazırlanan projeler ve planlamalar nelerdir?
2. Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planına göre, 2017 yılına kadar İstanbul'daki yapı stokunun envanterinin çıkartılması planlanmış olmasına rağmen, neden bugüne kadar bu çalışma yapılmamıştır?
3. İstanbul genelinde kaç adet yapı olası büyük bir depremde ağır ve çok ağır hasar alacaktır?
4. Bu yapıların kaçına yenileme ve güçlendirme yapılmıştır; kaç "Kentsel Dönüşüm" adı altında yenilenmiştir?
5. Bugüne kadar hayata geçirilmiş olan "Kentsel Dönüşüm" Projelerinin yetersizliği göz önünde bulundurulduğunda, projelerin hızlandırılması adına Bakanlığınızca çalışması tamamlanmış olan hukuki ve ekonomik engelleri azaltacak yeni koşullar mevcut mudur?
6. "Kentsel Dönüşüm" adı altında yapılan konutların kaç "gerçekten ihtiyaca yönelik; kaç lüks konut olarak rant amaçlı yapılmıştır?
7. İstanbul'da kaç adet bina herhangi bir deprem olmaksızın çökebilecek riske sahiptir? Bu binalar ve çevresi için neden acil eyleme geçilmemektedir?
8. İstanbul'da kaç adet rezerv alan ilan edilmiştir? Bunların kaç yerleşim yerleri içerisinde?
9. İstanbul'un Afet Dirençli bir kent olması için mevcut kamusal yapılarda, altyapılarda ve yollarda yenileme ve güçlendirme çalışmaları yapılmış mıdır? Bu çalışmalar ne durumdadır?
10. İstanbul'da olası bir deprem durumu için afet toplanma alanları belirlenmiş midir? Bu alanlar nelerdir?
11. Afet toplanma alanlarına bağlı olarak, ulaşım ve kaçış yolları için de bir planlama yapılmış mıdır?